

עמוס כץ ושות' - רואי חשבון

AMOS KATZ & CO. CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS (ISR.)

AMOS KATZ - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.), (ACCOUNT.)

M.B.A, LL.M.

SARA YOSOVITCH - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), M.B.A

NECHAMA LINKER - C.P.A. (ISR.)

SHULAMIT ITZHAKY - C.P.A. (ISR.)

SHOSHANA CHAZAN - C.P.A. (ISR.)

ORNA BEHAR - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.)

MORIYA KEDEM - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), (IS), B.ED.

BEN LESSANS - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.)

עמוס כץ - רו"ח, ב.א. כלכלה/חשבונאות

מ.א. מינהל עסקים, מ.א. משפטים

שרה יוסוביץ - רו"ח, ב.א. חשבונאות, מ.א. מינהל עסקים

נחמה לינקר - רו"ח

שולמית יצחקי - רו"ח

שושנה חזן - רו"ח

אורנה בהר - רו"ח, ב.א. חשבונאות, ומינהל עסקים

מוריה קדם - רו"ח, ב.א. חשבונאות ומערכות מידע, תואר בהוראה

בן לסנס - רו"ח, ב.א. כלכלה ומינהל עסקים

מארס 2015

לכבוד

_____

_____

א.ג.ג.,

הנדון: זיכוי ממס בעד הוצאות החזקת בן משפחה (ילד, בן זוג, הורה) במוסד מיוחד

מבוא

סעיף 44 לפקודת מס הכנסה מקנה זיכוי ממס מהכנסתו של יחיד ששילם בעד החזקת קרוב משפחתו במוסד מיוחד. מטרת הסעיף להקל על נישומים המטפלים בקרוביהם ומקדישים לכך את כספם הפרטי ואת זמנם. זיכוי זה מקל משמעותית על התומך, ויכול לחסוך לו אלפי שקלים באמצעות המנגנון המוסדר בחוק בכל שנת מס.

מייכול לדרוש את הזיכוי?

יחיד תושב ישראל או בן/בת זוגו ששילמו עבור אחזקת בן משפחתם במוסד.

עבור מי ניתן לקבל את הזיכוי?

עבור ילד, בן זוג או הורה משותקים לחלוטין, מרותקים למיטה בתמידות, עיוורים או בלתי שפויים בדעתם, או בעד ילד מפגר, אשר שולם בעבורם בעד אחזקתם במוסד מיוחד. לא יינתן זיכוי בשל נטולי יכולת כאמור המוחזקים בבית.

מה סכום הזיכוי המתקבל?

הזיכוי הוא בשיעור אחיד של 35% מהסכומים ששולמו בשנת המס עבור שהיית הקרוב במוסד והוא יינתן רק על חלק מהסכומים העולים על 12.5% מהכנסתו החייבת של מבקש הזיכוי. לעניין זה "הכנסה חייבת" – הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין.

דוגמא:

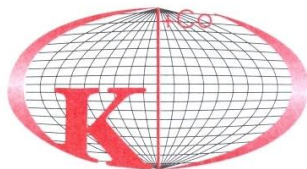
הכנסתך בשנת המס הינה – 80,000 ₪.

שולם בעד אחזקה במוסד – 20,000 ₪.

12.5% מההכנסה החייבת – 10,000 ₪ (80,000 * 12.5%).

סכומים ששולמו מעל סכום הרצפה – 10,000 ₪ = 20,000 - 10,000

סכום הזיכוי: 3,500 ₪ = 10,000 ₪ * 35%

עמוס כץ ושות' - רואי חשבון

AMOS KATZ & CO. CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS (ISR.)

AMOS KATZ - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.), (ACCOUNT.)

M.B.A, LL.M.

SARA YOSOVITCH - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), M.B.A

NECHAMA LINKER - C.P.A. (ISR.)

SHULAMIT ITZHAKY - C.P.A. (ISR.)

SHOSHANA CHAZAN - C.P.A. (ISR.)

ORNA BEHAR - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.)

MORIYA KEDEM - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), (IS), B.ED.

BEN LESSANS - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.)

עמוס כץ - רו"ח, ב.א. כלכלה/חשבונאות

מ.א. מינהל עסקים, מ.א. משפטים

שרה יוסוביץ - רו"ח, ב.א. חשבונאות, מ.א. מינהל עסקים

נחמה לינקר - רו"ח

שולמית יצחקי - רו"ח

שושנה חזן - רו"ח

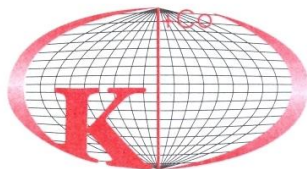
אורנה כהר - רו"ח, ב.א. חשבונאות, ומינהל עסקים

מוריה קדם - רו"ח, ב.א. חשבונאות ומערכות מידע, תואר בהוראה

בן לסנס - רו"ח, ב.א. כלכלה ומינהל עסקים

תנאים ומגבלות לקבלת ההטבה

- מתן הזיכוי כאמור מותנה בגובה ההכנסה של נטול היכולת וכן זוגו. תקנות מס הכנסה קובעות כי ניתן לקבל זיכוי רק אם סך ההכנסה החייבת של נטול היכולת וכן זוגו לא עלתה על 270,000 ₪ (נכון לשנת המס 2014), ואם אין לנטול היכולת בן זוג – סך ההכנסה החייבת לא עלתה על 169,000 ₪ (נכון לשנת המס 2014). לעניין זה "הכנסה חייבת" - לרבות הכנסה פטורה ממש על פי דין.
- את זיכוי המס יכול לתבוע רק אחד מבין ילדיו של ההורה נטול היכולת.
- בהתאם לכך, במקרים בהם יש מספר ילדים לנטול היכולת, וכולם מתחלקים בעלות האחזקה, הטבת המס יכולה "להימחק" עקב מגבלת התקרות שבסעיף. על כן, במקרה זו מומלץ שאחד הילדים ישלם את הוצאות האחזקה (כמובן מי שהכנסתו גבוהה יותר) וכל השאר יתחשבו מולו ברמה האישית.
- הוראות הסעיף אינן מגבילות את האפשרות לבחור למי מבני-הזוג שתמכו כלכלית בקרוב משפחתם תינתן ההטבה. בהתאם, רשאים בני הזוג לבחור מבניהם את בן-הזוג על פי החלופה האופטימלית בהתאם לגובה הכנסתם.
- פקיד השומה דורש לקזז הכנסות שמקבל נטול היכולת (מכל המקורות לרבות הכנסות פטורות כמו קצבת זקנה, שילומים מגרמניה וכדומה) מסך ההוצאות ששילם הנישום, ונותן זיכוי ממש על ההפרש בלבד. הנחת פקיד השומה שהכנסות נטול היכולת משמשות בהכרח למימון שהיית נטול היכולת במוסד, כך שהנישום משלם את הכסף רק לשם קבלת הזיכוי. יש לציין כי הוראת הקיזוז הזו מרוקנת מתוכן את תכלית החקיקה: עידוד ילדים לתמוך בהוריהם. ברי כי אין היגיון בשלילת הזיכוי במצב בו נטול היכולת בוחר לצבור הכסף בחשבונו או לעשות בו כל שימוש אחר, אך הדבר טרם הוכרע בפסיקה ונתון לפרשנות.
- ככל שלנישום ילד נטול יכולת, הוא נכנס הן לתחולת ההוראות שבסעיף 45 לפקודה המקנות נקודות זיכוי עבור ילד נטול יכולת והן לתחולת ההוראות שבסעיף 44 לפקודה המקנות זיכוי עבור אחזקה במוסד כאמור לעיל. הוראות סעיף 45 לפקודה קובעות: "יחיד תושב ישראל שהיה לו בשנת המס ילד משותק, עיוור או מפגר או שהיה לבן זוגו ילד כאמור, יובאו בחשבון בחישוב המס שלו או של בן זוגו שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד כאמור". הנישום יכול לבחור את החלופה המטיבה עמו אך לא ניתן ליהנות מכפל הטבה.

עמוס כץ ושות' - רואי חשבון

AMOS KATZ & CO. CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS (ISR.)

AMOS KATZ - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.), (ACCOUNT.)

M.B.A, LL.M.

SARA YOSOVITCH - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), M.B.A

NECHAMA LINKER - C.P.A. (ISR.)

SHULAMIT ITZHAKY - C.P.A. (ISR.)

SHOSHANA CHAZAN - C.P.A. (ISR.)

ORNA BEHAR - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.)

MORIYA KEDEM - C.P.A. (ISR.), B.A. (ACCOUNT.), (IS), B.ED.

BEN LESSANS - C.P.A. (ISR.), B.A. (ECON.)

עמוס כץ - רו"ח, ב.א. כלכלה/חשבונאות

מ.א. מינהל עסקים, מ.א. משפטים

שרה יוסוביץ - רו"ח, ב.א. חשבונאות, מ.א. מינהל עסקים

נחמה לינקר - רו"ח

שולמית יצחקי - רו"ח

שושנה חזן - רו"ח

אורנה בהר - רו"ח, ב.א. חשבונאות, ומינהל עסקים

מוריה קדם - רו"ח, ב.א. חשבונאות ומערכות מידע, תואר בהוראה

בן לסנס - רו"ח, ב.א. כלכלה ומינהל עסקים

הליך הגשת הבקשה

לשם קבלת הזיכוי על הנישום לצרף לטופס 1301, דין וחשבון שנתי את טופס 116א, בקשה לזיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת (רצ"ב – כנספח א'), ולצרף לבקשתו:

- אישור רפואי על גבי טופס 127 (רצ"ב – נספח ב') הכולל פרטים רפואיים, אבחנה ברורה ומדויקת בעברית וציון תאריך שממנו ואלך תקפה האבחנה. את הטופס צריך למלא רופא מומחה (נירולוג, רופא התפתחותי, פסיכיאטר).
- מסמכים המעידים, להנחת דעתו של פקיד השומה, על הוצאות החזקתו במוסד, כמו למשל חשבוניות מס או קבלות מהמוסד בו מוחזק קרוב המשפחה, ואף ייתכן ויידרש להציג לפקיד השומה דפי בנק בהם מופיעים פירוט החיובים מאותו מוסד או כל אישור תשלום אחר המוכיח תשלום לאותו מוסד.

האמור בחוזר זה הינו לשם הדרכה כללית בלבד. אין להסתמך על האמור בחוזר מבלי לקבל ייעוץ מקצועי.

לקריאת חומר מקצועי נוסף רב ומגוון הנכם מוזמנים להיכנס לאתר האינטרנט של משרדנו בכתובת:
WWW.AMOSKATZ.CO.IL

הננו עומדים לרשותכם להבהרת האמור בחוזר זה ככל שנדרש.

בכבוד רב,

עמוס כץ ושות'
 רואי חשבון

בקשה לזיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת⁽¹⁾

לשנת המס

_____

(כנטול יכולת ייחשב גם קרוב המוחזק במוסד, ומבוקש בגינו זיכוי עפ"י סעיף 44) (סמ"י √ בריבוע המתאים)

פרטי המבקש/ת

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	קרבה משפחתית לנטול היכולת ⁽²⁾
כ ת ו ב ת			

פרטי המעביד

שם המעביד	מספר תיק ניכויים	מספר טלפון
	9	

פרטי נטול היכולת

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	מצב משפחתי
			☐ רווק/ה ☐ גרוש/ה ☐ נשוי/אה ☐ אלמן/ה
מקום המגורים	שם המוסד	דמי החזקה חדשיים ⁽³⁾	☐ רצ"ב קבלות ☐ בביתו ☐ בבית קרובו ☐ במוסד
כתובת המגורים: _____			

רצ"ב: תעודה רפואית⁽⁴⁾ הודעת הורה⁽⁵⁾

הכנסה חייבת בשנת המס של המבקש/ת ובן/בת הזוג

המבקש/ת	בן/בת הזוג
_____	_____

הכנסה חייבת⁽⁶⁾ בשנת המס של נטול היכולת ובן/בת הזוג

נטול היכולת	בן/בת הזוג
_____	_____

לאור האמור לעיל הנני מבקש/ת לאשר לי זיכוי עפ"י⁽⁷⁾: סעיף 44 לפקודה⁽⁸⁾ סעיף 45 לפקודה⁽⁹⁾ 023 132

ה צ ה ר ה

אני מצהיר/ה כי הפרטים שמסרתי לעיל הינם מלאים, נכונים ומדויקים וידוע לי כי אני צפוי לעונשים הקבועים בחוק בגין השמטה ומסירת פרטים לא נכונים

חתימה

שם

תאריך

(1) אישור על היות אדם נטול יכולת יינתן ע"י רופא על גבי תעודה רפואית בטופס 127.

(2) קרוב הזכאי להטבה הוא אחד מאלה: בן/בת זוג, הורה (אם, אב) ילד (בן, בת) ובני זוגם של הורה וילד. כאשר נטול היכולת הוא הורה, זכאי להטבה רק אחד מהצאצאים הרשום ב"הודעת הורה"

(3) על פי סעיף 44 יש לצרף מסמכים להוכחת עלויות ההחזקה במוסד.

(4) תעודה רפואית - על גבי טופס 127 חתומה ע"י רופא מוסמך.

(5) כאשר הזיכוי מבוקש בגין הורה נטול יכולת - יש לצרף "הודעת הורה" מעבר לדף.

(6) "הכנסה חייבת של נטול יכולת - לרבות הכנסה פטורה עפ"י כל דין. עפ"י החוק והתקנות יינתן זיכוי בגין נטול יכולת רק אם הכנסתם של נטול היכולת ובן/בת זוגו אינה עולה על תקרה הקבועה בתקנות ומתעדכנת מעת לעת. יש לצרף מסמכים להוכחת ההכנסות.

(7) החל מ- 1995 לא ניתן לקבל הטבות בגין שני הסעיפים באותה השנה.

(8) סעיף 44 מתיר זיכוי בשיעור 35% מהסכומים ששולמו מעל 12.5% מההכנסה החייבת של המבקש, בעד הוצאות החזקה במוסד של קרוב.

(9) סעיף 45 מתיר שתי נקודות זיכוי בגין קרוב נטול יכולת.

הטבות על פי שני הסעיפים יינתנו בהתאם לתנאים שבתקנות מס הכנסה (זיכוי ממס בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד) התשנ"ו - 1996.

הודעה של הורה נטול יכולת⁽⁵⁾

טופס ב לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה

(זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד), התשנ"ו - 1996.

(סמך/י √ בריבוע המתאים)

הוראות למילוי הטופס:

ההודעה תחתם בידי נטול היכולת או אם מונה לו אפוטרופוס - בידי האפוטרופוס. אם ההורה נטול היכולת נמצא במצב שאינו מאפשר לו מתן הודעה זו ולא מונה לו אפוטרופוס - תנתן ההודעה בידי בן זוגו, ואם אין לו בן זוג - בידי המבוגר מבין ילדיו.

פרטי נטול היכולת

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	כתובת
----------	---------	-----------	-------

אני הח"מ, מודיע/ה בזאת כי נקודות הזיכוי בשל נטול יכולת שפרטיו לעיל, על פי סעיף 45 לפקודת מס הכנסה, יובאו בחישוב המס של (יש לבחור אך ורק אחד מבין הרשומים מטה):

בנו בתו בן-זוגה של בתו בת-זוגו של בנו

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	שפרטיו/ה:

ה צ ה ר ה

א. הצהרת נטול היכולת:

אני מצהיר/ה כי זוהי הודעתי היחידה לצורך זיכוי בעדי, לשנת המס _____, וכן כי לא הוגשה ולא תוגש על ידי כל הודעה אחרת לעניין זה.

_____
חתימה

_____
תאריך

ב. מונה אפוטרופוס להורה נטול היכולת, הצהרת האפוטרופוס:

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	☐ פרטי האפוטרופוס

אני מצהיר/ה כי זוהי הודעתי היחידה כאפוטרופוס של נטול היכולת שפרטיו לעיל, לצורך זיכוי בעדו, לשנת המס _____, וכן כי לא הוגשה ולא תוגש על ידי כל הודעה אחרת לעניין זה.

_____
חתימה

_____
תאריך

ג. נמצא ההורה במצב רפואי שאינו מאפשר לו להודיע כאמור ולא מונה לו אפוטרופוס, הצהרת בן/בת זוגו:

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	☐ פרטי בן הזוג:

אני מצהיר/ה כי ההורה נטול היכולת שפרטיו רשומים לעיל נמצא במצב רפואי שאינו מאפשר לו להודיע כאמור וכי לא מונה לו אפוטרופוס ועל כן אני מודיע/ה כאמור לעיל ומצהיר/ה כי זוהי הודעתי היחידה לצורך הזיכוי האמור לשנת המס _____ וכי לא הוגשה ולא תוגש על ידי כל הודעה אחרת לעניין זה.

_____
חתימה

_____
תאריך

ד. נמצא ההורה במצב רפואי שאינו מאפשר לו להודיע כאמור, לא מונה לו אפוטרופוס ואין לו בן זוג, הצהרת המבוגר מבין ילדיו:

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	☐ פרטי המבוגר מבין הילדים:

אני מצהיר/ה כי ההורה נטול היכולת שפרטיו רשומים לעיל נמצא במצב רפואי שאינו מאפשר לו להודיע כאמור, כי לא מונה לו אפוטרופוס וכי אני המבוגר/ת מבין ילדיו ועל כן אני מודיע/ה כאמור לעיל ומצהיר/ה כי זוהי הודעתי היחידה לצורך הזיכוי האמור לשנת המס _____ וכי לא הוגשה ולא תוגש על ידי כל הודעה אחרת לעניין זה.

_____
חתימה

_____
תאריך

תעודה רפואית

טופס א לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה

(זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד), התשנ"ו - 1996.

(יש למלא את הטופס בעברית. יש לעיין בהוראות הפקודה ובדברי ההסבר למילוי הטופס בתחתית הדף)

פרטי הנבדק/ת

שם משפחה	שם פרטי	מספר זהות	מין זכר ☐ נקבה ☐	תאריך לידה
_____	_____	_____	_____	_____

דו"ח הרופא/ה⁽¹⁾ (יש לציין את האבחנה בעברית)

הנני מאשר/ת כי בדקתי את הנ"ל בתאריך _____ וכי הנ"ל סובל/ת מ - (שם המחלה תיאורה והשפעות המחלה על הנבדק/ת):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

לפי חוות דעתי, המצב המתואר לעיל עלול להמשך _____ חודשים/שנים/לצמיתות⁽²⁾

לפיכך אני מאשר/ת כי הנ"ל הוא/היא⁽³⁾ _____ מתאריך _____
(אם ניתן אישור לתאריך הקודם למועד הבדיקה, יש לצרף מסמכים מאשרים)

**אני מצהיר/ה כי הפרטים שמסרתי לעיל הינם נכונים ומדויקים
וידוע לי כי אני צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן.**

שם	כתובת
_____	_____
תאריך	מספר רישיון
_____	_____
_____	חתימה וחותמת

1. הרופא המוסמך לתת אישור על פי טופס זה יהא רופא בתחום המחלה שבשלה מבוקשת ההקלה.

2. מחק את הבלתי מתאים.

3. בהתאם לאבחון, יש לרשום את אחת החלופות הבאות (כמשמעותן בהוראת ביצוע מס הכנסה 10/2012):

לעניין סעיף 44 - לגבי בן-זוג או הורה: משותק לחלוטין/מרותק למיטה בתמידות/עיוור/בלתי שפוי בדעתו.

לגבי ילד: **סובל מפיגור שכלי/משותק לחלוטין/מרותק למיטה בתמידות/עיוור/בלתי שפוי בדעתו.**

לעניין סעיף 45 - לגבי ילד: עיוור/משותק/סובל מפיגור שכלי/סובל מפיגור התפתחותי לעומת בני גילו עקב לקות למידה חמורה/ עיוור/מרותק לחלוטין/מרותק למיטה בתמידות/עיוור/בלתי שפוי בדעתו.

להלן הוראות הסעיפים בפקודת מס הכנסה:

סעיף 44 - זיכוי בעד הוצאות החזקת קרוב במוסד

בחישוב הכנסתו החייבת של יחיד תושב ישראל שהוא או בן זוגו שילם בשנת המס בעד החזקתם במוסד מיוחד של ילד, בן-זוג או הורה משותקים לחלוטין, מרותקים למיטה בתמידות, עיוורים או בלתי שפויים בדעתם, וכן בשל החזקת ילד מפגר במוסד מיוחד, יותר לו זיכוי ממס של 35% מאותו חלק מהסכומים ששילם העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת. שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות תנאים לזכאות לזיכוי ממס על פי סעיף זה.

סעיף 45 - זיכוי בעד נטולי יכולת

(א) יחיד תושב ישראל שהיה לו בשנת המס ילד משותק, עיוור או מפגר, או שהיה לבן זוגו ילד כאמור, יובאו בחשבון בחישוב המס שלו או של בן זוגו שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד כאמור.

(ב) בטל

(ג) יחיד יהיה זכאי לנקודת זיכוי על פי סעיף קטן (א) רק אם לא קיבל זיכוי ממס עבור אותו ילד על פי סעיף 44.

(ד) שר האוצר רשאי לקבוע תנאים לזכאות לנקודות זיכוי על פי סעיף זה.